

A
SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉS FEJÉRMEGYEI
HADSEGÉLYZŐ-BIZOTTSÁG
ÉS AZ **Ö. H. J.**
ALAPSZABÁLYAI
ÉS
ÜGYRENDJE.

SZÉKESFEHÉRVÁR.
NYOMATOTT DEBRECZENYI ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1917.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉS FEJÉRMEGYEI
HADSEGÉLYZŐ-BIZOTTSÁG
ALAPSZABÁLYAI.

1. §.

Cime és székhelye:

»A Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottság.« Székhelye: Székesfehérvár.

2. §.

A Hadsegélyző-Bizottság célja:

A most duló világháboru a haza védelmére harcba szólitotta a magyar nemzetnek minden fiát.

A hadbavonulók majd mindegyike feleséget, gyermekeket, elaggott szülőket hagyott itthon minden támasz és gyámolítás nélkül. Székesfehérvár szab. kir. város és Fejérvármegye területéről hadbavonult katonák itthonmaradt családtagjainak társadalmi uton leendő támogatására és segélyezésére alakult e Bizottság.

E cél elérése végett:

a) készpénzadományokat gyűjt és nem romlandó természetbeni adományokat is elfogad;

b) a beérkezett adományokat az arra érdemes hadbavonultak családjai között kiosztja;

c) a mindennapi élet szövevényes utjain tanácsal, ügyes-bajos dolgaikban utbaigazítással látja el a hozzá fordulókat. Panaszait felveszi és az illetékes hatóságokhoz juttatja;

d) munkaalkalmat keres a hadbavonultak családtagjainak és munkaközvetítés útján azokat munkához juttatja;

e) környezettanulmányokat végez annak megállapítása céljából, hogy a hozzáfordulók valóban érdemesek-e a segélyre és támogatásra.

Szóval a Hadsegélyző-Bizottság célja és feladata a hadbavonultakat és azok családtagjait társadalmi uton minden irányban támogatni, az önkéntes segélynyújtás áldásaiban részesíteni, különösen pedig oly esetekben, midőn azok a törvény avagy törvényerejű rendeletek szigorú szabályai értelmében állami segélyezésben egyáltalában nem, vagy a szükségesnél csekélyebb mérvben részesülhetnek.

Ezenfelül célja még a Bizottságnak a háború megszűnte után tüzhelyeikhez visszatérő katonáknak a polgári életbe való újbóli beilleszkedése körüli segélynyújtás és általában az arra rászorulóknál — akár katonák családtagjai, akár nem — a háborúval kapcsolatos életviszonyok javítása.

3. §.

A Hadsegélyző-Bizottság tagjai, azok jogai és kötelességei.

A Bizottság nemzeti érdek szolgálatában állván, szívesen fogad kebelébe minden feddhetlen egyént, aki a Bizottság céljainak megvalósítására közremunkálni óhajt.

Minden tag egyformán résztvehet a Bizottság működésében, a teljes bizottsági üléseken fel szólalhat, szavazhat és indítványokat tehet.

A tagok kötelessége csupán erkölcsi jellegű, jelesül a Bizottság céljainak tőlük telhető támogatása.

4. §.

A Hadsegélyző-Bizottság ügyvezetése.

A Hadsegélyző-Bizottság ügyeit vezeti:

a) a közgyűlés, mely az összes tagokból áll és évenként egyszer ülészik;

b) a szűkebb körű választmány. (A választmány saját hatáskörében új tagokkal egészítheti ki magát.)

c) a Bizottság tisztikara, mely áll egy elnök, két társelnök, két alelnök, négy titkár és egy pénztárosból, kik szintén tagjai a választmánynak. Az elnök Fejérvármegye és Székesfehérvár szab. kir. város főispánja. A két társelnök Fejérvármegye alispánja és Székesfehérvár szab. kir. város polgármestere.

A tisztikarhoz tartozik még az alispán, illetve

a polgármester által a választmányba delegált egy-egy oly hivatali közeg, ki hivatalából kifolyólag hadsegélyző ügyekkel foglalkozik.

A szűkebb körű választmány támogatására és a választmánynak a megyei közönséggel való kapcsolata állandó fentartására a Hadsegélyző-Bizottság minden egyes községben a község vezető embereiből, illetve hölgyeiből egy-egy bizottság alakítására törekszik, mely bizottság a község lakosai és a központi Hadsegélyző-Bizottság közti érintkezést közvetíti és a központi Hadsegélyző-Bizottságot céljai elérésében is támogatja.

A tisztikar a választmány közreműködésével a Hadsegélyző-Bizottság által gyűjtött adományokról és azok hovaforrásáról szabályszerű feljegyzéseket vezet és működéséről évenként nyilvánosan elszámol.

A tisztikar naponként hivatalos órákat tart, s az alatt legalább két választmányi tag és egy titkár jelen lenni köteles.

Ügykezelését a Hadsegélyző-Bizottság később megszerkesztendő ügyrendben állapítja meg.

5. §.

A Hadsegélyző-Bizottság feloszlása.

A Hadsegélyző-Bizottság feloszlik, ha tagjainak $\frac{2}{3}$ -része annak feloszlását közgyűlésileg

elhatározza. A feloszlás kimondása idején a Bizottság kezelése alatt levő összegek hovaforditása iránt szintén a közgyűlés határoz.

A feloszlás munkálatait egy közgyűlésileg kiküldendő bizottság hajtja végre, mely bizottság jelentését a végszámadással együtt a m. kir. Belügyminiszternek bemutatja.

Székesfehérvár, 1916. április 12.

Baranyay Lajos,

bizottsági titkár.

Gróf Széchényi Viktor,

a Hadsegélyző-Bizottság elnöke.

A Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottság a fenti alapszabályokban foglalt feladatokon kívül működési körébe vonja még a m. kir. Honvédelmi Miniszterium Hadsegélyző-Hivatalának önkéntes hadsegélyző járulék (Ö. H. J.) akcióját, mely akciónak szervezése a következőképen történik:

I. Cél.

A Honvédelmi Miniszter Hadsegélyző Hivatala önkéntes hads. járulék akciójának célja az, hogy a Székesfehérvárott működő Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottság szervezetébe Székesfehérvár szab. kir. város, illetve Fejérvármegye területére külön-külön alakítandó városi, illetve megyei albizottság közreműködésével a város, illetve a vármegye területén gyűjtött havi járulék formájában begyűlt összegek havonta a város, illetve a vármegye területén lakó hadiözvegyek és árvák, másodsorban a hadbavonultak családjainak segélyezésére fordíttassanak.

II. Szervei.

A Székesfehérvárott már működő Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottság kebelében létesített városi, illetve vármegyei albizottság.

A városi albizottság tagjai:

1) A polgármester, illetve ennek helyettese,

ki egyszersmind a Bizottság elnöke; 2) a t. főügyész; 3) a városi segélyiroda vezetője; 4) hadsegélyző-bizottsági tagok; 5) A katonai hatóság két képviselője; 6) A Hadsegélyző alelnöknői és a titkárok; 7) Havonkinti változással 6—6 bizottsági tag az alelnökség kijelölése szerint.

A vármegyei albizottság tagjai:

1) az alispán vagy helyettese, ki egyszersmind a bizottság elnöke; 2) árvaszéki elnök vagy helyettese; 3) 2 árvaszéki ülnök; 4) t. főügyész; 5) az 5 járási főszolgabíró; 6) 5 megyebizottsági tag; 7) választott tagok; 8) A katonai hatóság két képviselője; 9) A Hadsegélyző alelnöknői és a titkárok; 10) Havonkinti változással 6—6 bizottsági tag az alelnökség kijelölése szerint.

III. Működés.

A) A városi hadsegélyző albizottság minden hónap meghatározott napján összeül és ott tagjainak közvetlen szerzett puhatolása és tapasztalata alapján megállapítja azon hadiözvegyeket, hadiárvakat és hadbavonultak családjait, akik a város területén segélyre szorulnak. Azután megállapítja az egyeseknek adandó havisegélyt és a megállapított összeget a Hadsegélyző útján kiosztja. A kiosztás alkalmával minden egyestől a kapott összegről bélyegtelen elismervényt vesz és azt a Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottsághoz beterjeszti.

B) A községi hadsegélyző-bizottság minden hónap meghatározott napján összeül és ott tagjainak közvetlen szerzett puhatolása és tapasztalata alapján megállapítja azon hadiözvegyeket, hadiárvákat és hadbavonultak családjait, akik a községben segélyre szorulnak és ajánlatot tesz a segélyösszeg nagyságára nézve és ezek névsorát egy kimutatásban legkésőbb minden hó 5. napjáig a vármegyei árvaszékhez beterjeszti.

Az árvaszék a beterjesztett kimutatást a nála lévő hadiárvákról vezetett névjegyzék adataiból felülbírálja a községi hadsegélyző-bizottság által beterjesztett javaslatot és azt a Székesfehérvárott működő Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottság vármegyei albizottságához átteszi; az egyeseknek adandó havisegélyt a vármegyei albizottság véglegesen megállapítja és a megállapított összeget a községi hadsegélyző-bizottságnak az érdekeltek között leendő szétosztása végett kiküldi, és az a kiosztás alkalmával minden egyestől a kapott összegről bélyegtelen elismervényt vesz és azt a vármegyei albizottsághoz megküldi.

IV. Gyűjtés.

A gyűjtést Székesfehérvár szab. kir. város területén a városi albizottság, Fejérvármegye területén pedig a községi hadsegélyző-bizottságok eszközlik. E bizottságok a budapesti központ által küldendő kötelezvényt (az adakozó féllal aláírattják, a fél által ajánlott havi összeget abban

kitüntetik és az aláírt kötelezőket kéthetenként a budapesti központnak beküldik. A budapesti központ a kötelezők beérkezése után Székesfehérvár városban minden egyes adakozónak, a vármegyében pedig a községi bizottságoknak a további havirészletek beküldhetése végett egy csekkfüzetet küld. A vármegyében a községi bizottságok a felajánlott havi összegeket az egyes adakozóktól havonként összegyűjtik s azt minden hónap 15. napjáig a budapesti központ által küldött befizetési lapokon oda megküldik. Ugyanakkor odaküldenek egy kimutatást, amelyben az adakozó neve és az általa adott összeg ki van tüntetve. Egy másik kimutatásban pedig a hátralékosok névsorát küldik be.

A budapesti központ a város, illetve a vármegye területén havonként összegyűjtött összeg 70%-át segélyezés végett a Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző-Bizottságnak megküldi. E Bizottság a küldött összeget a városi, illetve a vármegyei albizottságnak átadja, az albizottság az átvett összeget segélyre fordítja és az erre vonatkozó jegyzőkönyv másolatát beterjeszti a Székesfehérvári és Fejérvármegyei Hadsegélyző-Bizottsághoz, és a Bizottság e jegyzőkönyvet tájékoztató végett a budapesti központnak megküldi.

Mikor a budapesti központ a 70%-ot a Székesfehérvári és Fejérvármegyei Hadsegélyző-Bizottságnak megküldi, ugyanakkor megküldik azok névjegyzékét is, akik a havirészlet beküldését

elmulasztották. E névjegyzéket a Székesfehérvári és Fejérvármegyei Hadsegélyző-Bizottság a város, illetve a vármegyei albizottságnak kiadja, és az albizottságok a hátralékosokat kötelességük teljesítésére felhívják. Ha ezek kötelezettségüknek eleget nem tesznek, a további felszólítást a budapesti központ eszközli.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉS FEJÉRMEGYEI
HADSEGÉLYZŐ-BIZOTTSÁG
VÁROSI ALBIZOTTSÁGÁNAK
ÜGYRENDJE.

I.

A Székesfehérvár szab. kir. város területén lakó és önkéntes hads. járulékra szoruló özvegyek és árvák névjegyzékét a Székesfehérvári Hadsegélyző Pénztár vezetősége állítja össze. E névjegyzékbe való felvétel folyamodvány, személyes jelentkezés, vagy hivatalból való beállítás útján történik. A Hadsegélyző-Bizottság a hadsegélyző pénztár vezetőjénél minden hónap 10-ig köteles betérjeszteni a segélyre szoruló névjegyzékét a városi albizottság elnökségéhez. A segélyezendő, ha a segélyre rászorulnak, minden hónapban felveendő a kimutatásba tekintet nélkül arra, hogy az előző hónapban fel voltak-e véve, vagy sem.

II.

Akik a hónap 10-ik napja után jelentkeznek segélyre, azoknak kérelme már csak a következő hónapban fog elbírálást nyerni.

III.

A városi albizottságot az elnökség minden hónap 15-ike és 20-ika közti időben a városi tanácssteremben ülésre hívja össze és azon a beérkezett névjegyzékre nézve a hadsegélyző-pénztár vezetője, vagy a Hadsegélyző-Bizottságtól beosztott titkár előadói javaslatot terjeszt elő. Az albizottság az egyeseknek adandó segély mérve és minémüsége fölött az előadói vélemény meghallgatása után véglegesen határoz. A megszavazott segélyt az előadó a kimutatásba a segélyek rovatába bejegyzi s a névjegyzéket az albizottság elnöke és az előadó aláírja. E kimutatások alapján az előadó a segélyezettekről mutatókönyvet készít és a nevek után beírja, hogy az illető minden hónapban minő és mennyi segélyben részesült.

IV.

Az ülés befejezte után az előadó a segélyben részesülőkről a részükre megszavazott összeg feltüntetésével egy kimutatást készít, s e kimutatás alapján az elnök a pénztárból kiutalványozza a szükséges végösszeget a székesfehérvári Hadsegélyző-Bizottság kezébe, és az az egyes segélyezetteknek a megszavazott segélyösszeget bélyegtelen elismervény mellett kifizeti. Az így nyert elismervényeket a városi albizottság elnökéhez betérjeszti. Az albizottsági elnök ez elismervényeket az eredeti névjegyzék kapcsán a városi főszámvevőnek felülvizsgálat végett ne-

gyedévenként kiadja és az a megejtett átvizsgálás után azokat haladéktalanul visszaterjeszti. Minden negyedév lezárt és a számvevőség által átvizsgált számadást az elnök a városi levéltárban elhelyezi.

V.

Az adandó segélyösszeg nagyságának megszavazásánál a következő irányelvek tartandók szem előtt:

A felosztási tervezet elkészítése előtt az előadó meggyőződik arról, hogy arra a hónapra, amelyre a felosztási tervezet elkészítendő, a budapesti központtól mekkora összeg lett az albizottság rendelkezésére bocsájtva.

A segélyek szétoztásánál az albizottság a legnagyobb körültekintéssel jár el s figyelembe veszi, hogy a havi segély összeg nagysága lényegesen alig fog változni, míg ellenben a segélyezendők száma állandóan szaporodik, miért is kellő és bőséges tartalékolásról kell gondoskodnia.

VI.

A segélyre jelentkezés írásban, vagy személyesen a Hadsegélyző-Bizottságnál történik. A jelentkezést a városi hadisegély pénztár vezetője is felveszi.

Ez ügyrendet az albizottság minden tagjának kiadjuk.

Baranyay Lajos,

az albizottság titkára.

Dr. Saára Gyula,

az albizottság elnöke.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉS FEJÉRMEGYEI
HADSEGÉLYZŐ-BIZOTTSÁG
VÁRMEGYEI ALBIZOTTSÁGÁNAK
ÜGYRENDJE.

I.

A vármegye községeiben működő Hadsegélyző-Bizottság a község területén levő segélyreszorultak névjegyzékét minden hónap 5-ik napjáig köteles a vármegyei árvaszékhez betérjeszteni. A segélyezendők minden hónapban felveendők a kimutatásban, tekintet nélkül arra, hogy az előző hónapban felváltak-e véve vagy sem, amennyiben a segélyre továbbra is rászorulnak.

II.

Mindazon névjegyzék, amely a hónap 5-ik napján tul érkezik az árvaszékhez és a névjegyzékek azon pótlásai, melyek 20-ig el nem bírálhatók, csak a következő hónapban fognak elbírálás alá kerülni.

III.

A vármegyei árvaszéknel a hónap 5-ik napjáig beérkezett kimutatások összegyűjtve egy

szám alatt az Ö. H. J. iktatóba lesznek beiktatva s kiosztva javaslattétel végett az azzal megbízott árvaszéki előadónak.

IV.

Az albizottság minden hónap 20-ik napján délelőtt 11 órakor a vármegyei árvaszék tanácsstermében ülést tart. Ha azonban ez a nap ünnepre vagy vasárnapra esik, akkor az ülés a következő hétköznapi tartatik meg. Ez ülésre az árvaszék a beérkezett kimutatások feletti javaslatával elkészül s azt a javaslattétellel megbízott árvaszéki előadó az ülésen bemutatja, és az ülés az egyeseknek adandó segély nagysága felett az előadói vélemény meghallgatása után véglegesen határoz. A megszavazott összeget az előadó a kimutatásban a segélyezett rovatába bejegyzi s a névjegyzék az albizottság elnöke és az előadó aláírja. E kimutatások alapján az előadó a segélyezettekről mutató-könyvet készít s azok neve után beírja, hogy az illető minden hónapban mennyi segélyt kapott.

V.

Az ülés befejezte után az árvaszéki előadó a községektől beérkezett kimutatásokat az albizottság titkárának átadja, aki azok beiktatása után községenként egy kimutatást készít, melyben a segélyezettek neve és a részükre megszavazott összeg ki van tüntetve s azt a községben levő hadsegélyző-bizottságnak kiküldi. Az egyes köz-

765477

ségben segélyezetteknek megszavazott összeget a saját és a bizottság elnökének aláírásával el-
látott utalványon kiutalja a pénztárból s azt a
községi hadsegélyző-bizottság részére a községi
előjáróságnak elküldi. A községi hadsegélyző-bi-
zottság a küldött összeget a segélyezettek között
felosztja, minden egyes segélyezettől a kapott
összegekről bélyegtelen elismervényt vesz, s ez el-
ismervényeket a Hadsegélyző-Bizottságnak meg-
küldi, a kimutatást pedig a községi levéltárba
elhelyezi. A titkár minden hónapban a beérkezett
elismervényeket összegyűjti s azokat negyedéven-
kint a neki kiadott eredeti névjegyzék kapcsán
a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség
vármegyei osztályának felülvizsgálat végett bete-
jeszti, amely azokat átvizsgálás után a Hadsegélyző-
Bizottság jelentése mellett bemutatja. Minden
negyedévben lezárt és a számvevőség által át-
vizsgált számadások levéltárban leendő elhelyezés
végett az alispánnak elküldetnek.

VI.

Az adandó segélyösszeg nagyságának meg-
szavazásánál a következő irányelvek tartandók
szem előtt:

A felosztási tervzet elkészítése előtt az
árvaszéki előadó meggyőződik arról, hogy arra
a hónapra, amelyre a felosztási tervzet elkészítendő,
a budapesti központtól mekkora összeg lett az
albizottság rendelkezésére bocsájtva.

A segélyek szétosztásánál az albizottság a
legnagyobb körültekintéssel jár el s figyelembe
veszi, hogy a havi segély összeg nagysága lé-
nyegesen alig fog változni, míg ellenben a se-
gélyezendők száma állandóan fog szaporodni,
miért is kellő és bőséges tartalékolásról kell
gondoskodnia.

VII.

Ha a bizottság titkáránál vagy annak bár-
mely tagjánál valaki segélyezés végett, vagy a
segélyezettek névjegyzékébe leendő felvétel végett
személyesen jelentkezik, az a községben működő
hadsegélyző-bizottsághoz utasítandó, mert az al-
bizottság csak azokat segélyezheti, kik a községi
Hadsegélyző-Bizottság által betejesztett kimuta-
tásban fel vannak véve.

Ez ügyrendet az albizottság minden tag-
jának s minden községi Hadsegélyző-Bizottságnak
kiadjuk.

Baranyay Lajos,
az albizottság titkára.

Szüts Jenő,
az albizottság elnöke.

965477

